INFORMAȚII DE INTERES GENERAL, EVENIMENTE, ACȚIUNI

DIN VIAȚA COMUNITARĂ

Mai multe despre ce se întâmplă în comunități

Răspunzând dorințelor cititorilor noștri, vom căuta să prezentăm în R.E. mai multe informații despre ce se întâmplă în comunități. Am încercat şi până acum să facem acest lucru, conştienți fiind că revista trebuie să fie o reflectare a vieții comunitare de peste tot, nu numai din Bucureşti, dovadă articolele despre acțiuni care au avut loc la Iaşi, Cluj, Braşov, Timişoara sau Craiova. Dar pentru a prezenta o imagine fidelă şi echilibrată a evenimentelor, trebuie să avem informația. În acest sens, apelăm din nou la prietenii noştri să ne scrie, să trimită articole, reportaje, pe adresa redacției, sau să ne dea câte un telefon, şi cât mai repede, după desfăşurarea acțiunilor. Desigur, ne vom duce şi noi, deoarece ne face plăcere să ne întâlnim cu ei, dar, din păcate, cu un număr atât de mic de redactori, nu putem face față tuturor invitațiilor - dacă ni se adresează. De aceea, aşteptăm veşti în primul rând de la dvs. **(R.E.)**

IAŞI

Retragerea din Gaza şi personalitatea lui Yitzhak Rabin – dezbătute în cadrul Clubului generației de mijloc

Un număr mare de membri ai generației de mijloc şi nu numai au participat la o incitantă dezbatere despre retragerea forțelor militare israeliene din Gaza şi desființarea coloniilor. Cei prezenți au venit la această dezbatere bine pregătiți, informându-se din presa israeliană şi din alte materiale găsite pe Internet despre situația din Israel, cauzele şi condițiile care au determinat guvernul israelian să ia astfel de măsuri. Vorbitorii au pus accentul pe situația creată în urma declanşării Intifadei şi pe eforturile premierului Ariel Sharon de a găsi o cale de rezolvare prin planul de dezangajare din Gaza. Ei s-au arătat foarte preocupați şi de consecințele dezangajării, mulți întrebându-se dacă nu cumva retragerea din Gaza va duce la o nouă ofensivă a terorismului, la întărirea Organizației „Hamas“ sau la o nouă instabilitate în zonă.

Ținând cont de interesul prezentat de membrii comunității față de evenimentele din Israel, Clubul şi-a mai propus o altă temă de mare actualitate: o conferință-omagiu la zece ani de la moartea fostului premier israelian, Yitzhak Rabin, desfăşurată în luna noiembrie. În cadrul prelegerii intitulată „Yitzhak Rabin – eroul şi victima păcii“, ing. Martha Eşanu a vorbit, în fața unei săli arhipline, cu participanți din toate generațiile, evrei şi români, despre omul, conducătorul şi miliarul de excepție care a fost Y. Rabin, enumerând evenimentele deosebite în care acesta a jucat un rol şi care au marcat etapele carierei sale militare şi politice. S-a scos în evidență faptul că, începând din 1948, viața şi întreaga sa activitate s-au identificat cu istoria Israelului. Conferința s-a constituit într-un omagiu adus marii sale personalități la împlinirea a zece ani de la brutala şi incredibila sa trecere în neființă.

(Coresp. - ing. MARTHA EŞANU)

TIMIŞOARA

Premiul de Excelență Culturală pentru IOAN HOLENDER

Ioan Holender, directorul Operei vieneze, revine periodic la Timişoara, iar reîntoarcerile în oraşul natal sunt mereu motive de bucurie şi recunoaştere din partea oamenilor de cultură din urbea de pe Bega. Recent, directorului cu cel mai lung mandat al Operei din „capitala muzicii“ i-a fost decernat, de către „Austrian Airlines Timişoara“, Premiul de Excelență Culturală pentru 2005. Societatea a atribuit, constant, în ultimii şapte ani această distincție unor personalități care au contribuit la îmbogățirea şi promovarea vieții artistice a oraşului. Momentul sărbătoresc, ilustrat cu muzică şi teatru, a avut loc în Sinagoga din Cetate, sortită să devină cea mai importantă sală de concerte a Timişoarei. Pentru reuşita acestui proiect, Ioan Holender a donat suma primită cu acest prilej Societății Filarmonice, în scopul continuării proiectului de reconstrucție şi amenajare a sinagogii. Oficialitățile oraşului, primarul *Gheorghe Ciuhandu* şi prefectul Județului Timiş, *Ovidiu Drăgănescu*, au ținut să îl felicite pe laureat cu această ocazie.

SIGHIŞOARA

Zece zile de festival la „ProEtnica“

La 19 noiembrie a.c., la Sighişoara a avut loc o şedință tehnică de evaluare a Festivalului „ProEtnica“ 2005 şi, totodată, de pregătire a strategiei pentru manifestarea similară de anul viitor. Organizatorii (echipa I.B.Z. – Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret, coordonat de *Reiter Volker* şi *Adrian Ivanițchi*) au prezentat raportul „ProEtnica“ 2005 (număr de participanți, buget, impact mediatic). Momentul cel mai animat al întâlnirii l-a reprezentat discutarea proiectului „ProEtnica“ 2006. Anul viitor, organizatorii doresc o schimbare radicală a strategiei Festivalului. Conform discuțiilor purtate şi dezbaterilor, acesta se va desfăşura în perioada 18-27 august. Astfel, la Sighişoara, Festivalul se va întinde pe o perioadă de zece zile, în care participanții pot combina în mod fericit relaxarea cu participarea la unul dintre cele mai importante evenimente culturale din țară. Dr. ing. *José Blum*, consilier cultural al F.C.E.R., coordonează programul comunității evreilor în cadrul acestui proiect. În acest timp comunitățile îşi vor putea aduce mai multe formații, expozanți, meşteşugari. Vor continua să fie cuprinse, în continuare, în program lansările de carte, conferințele şi teatrul interactiv. Şedințele tehnice pentru pregătirea „ProEtnica“ vor continua în anul viitor. (L.F.)

Revista revistelor

● **„ŞALOM“**, nr.10/2005, mini-revista comunității evreilor din Focşani, evocă, în articolul de fond, Ziua Holocaustului din România, explicând semnificația cuvântului Holocaust şi de ce se foloseşte termenul în cazul nimicirii celor şase milioane de evrei din Europa. Referindu-se la marcarea Zilei Holocaustului în România, se menționează concluziile Comisiei „Wiesel“ cu privire la numărul evreilor români ucişi sau morți în perioada regimului Antonescu. „Declararea de către Guvernul României a zilei de 9 octombrie ca Zi a Holocaustului nu mai constituie un memento doar pentru membrii comunității evreieşti, ci pentru întreaga societate românească“, concluzionează revista. În paginile revistei apar rubricile permanente „Glosar“ (explicații despre obiectele iudaice de cult), „Din cotidianele israeliene“, „Medicină“, „Pagina de cultură generală“ şi mult gustata rubrică de umor.

● **„INSIDE BRASOV“**, nr. 15-16/octombrie-noiembrie 2005 - revistă trilingvă (engleză, franceză, italiană) de informații despre acest oraş -, a inserat un articol consacrat marcării Zilei Holocaustului de către comunitatea evreiască braşoveană. Se reproduc fragmente din cuvântarea președintelui comunității, ing. Tiberiu Roth, şi momentele cele mai semnificative ale comemorării. Articolul scoate în evidență şi faptul că Braşovul, în care trăiesc numeroase etnii, este un oraş fără prejudecăți. **(E.G.)**

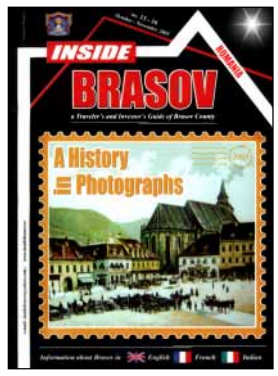

„Împreună în Europa“, cu Tania Lovinescu

La 25 noiembrie 2005, în emisiunea „Împreună în Europa“ de pe postul Tv.R.2 (realizatori - Lucia Perojuc şi Mariana Borcescu), printre alte momente, am reținut un dialog cu scriitoarea Tania Lovinescu. Am aflat astfel (unele amănunte le cunoşteam) despre colaborarea fructuoasă a poetei cu numeroşi compozitori de muzică uşoară, romanțe, operetă, cum sunt Florin Bogardo, Vasile Şirli, Marcel Dragomir, Aurel Giroveanu, Cornel Fugaru. Tania Lovinescu l-a amintit cu afecțiune pe Dan Mizrahi, cu care a realizat două succese: „Romanța toamnei“ şi „Înserare“, reluate adeseori la radio. De altfel, circa 80 de înregistrări la radio poartă „semnătura“ Taniei Lovinescu ca autoare a textelor. Cunoscuți cântăreți au interpretat cântece pe aceste texte - Angela Similea, Olimpia Panciu, Stela Enache, Doina Badea, Aurelian Andreescu, Marius Țeicu ş.a. Ca prozator, Tania Lovinescu s-a făcut cunoscută, în special, cu *Mă cheamă Alzheimer*, roman tradus în America şi citit şi de Nancy Reagan. Cartea a fost inclusă de Ministerul Sănătății în documentația necesară cunoaşterii acestei grele boli de care a suferit soțul scriitoarei. Nu vom expune aici bogata bibliografie a Taniei Lovinescu, vom spune doar că ne-am bucurat văzând-o într-o emisiune importantă a Tv.R.

BORIS MARIAN

Seară literară „In memoriam“ Dr. HARALD ALEXANDRESCU

Joi, 17 noiembrie, s-a desfăşurat, sub auspiciile Societății Astronomice Române de Meteori (S.A.R.M.), la Observatorul „Vasile Urseanu“, o seară literară consacrată regretatului dr. **Harald Alexandrescu** z.l., plecat prematur dintre noi. Moderator a fost **Andrei Dorian Gheorghe**, director fondator al Festivalului Național de Astropoezie, care a participat şi la unele şedințe ale *Salonului literar R.E.* şi a contribuit la organizarea unor activități comune ale acestuia cu S.A.R.M., consacrate Zilei Mondiale a Poeziei în 2004 şi în 2005. Printre participanți s-au aflat pictorul **Toma Hirth**, precum şi **Zigmund Tauberg**, împreună cu soția, membri ai *Salonului literar*. În cadrul acestei manifestări a fost evocată personalitatea de neuitat a lui Harald Alexandrescu şi au fost prezentate poezii cu subiecte cosmice, printre acestea figurând şi poeme din creația lui Boris Marian Mehr, Arnold Leinweber, Zigmund Tauberg. Au fost distinşi cu „Diplome de onoare“: **Toma Hirth**, pentru picturile sale cu subiecte cosmice, şi **Zigmund Tauberg**, pentru întreaga sa activitate astropoetică. **(Z.T.)**

O mare pierdere pentru comunitatea orădeană

A dispărut „un om între oameni” – dr. CAROL MOZES

Comunitatea orădeană a pierdut unul dintre cei mai valoroşi membri - dr. Carol Mozes z.l., un adevărat om între oameni. Medic şi cercetător, autor a sute de articole şi lucrări de specialitate (printre care „Tehnica îngrijirii bolnavului“, apărută în opt ediții), întemeietor de şcoală, dr. Carol Mozes a fost o personalitate marcantă a vieții sociale orădene, un tămăduitor al miilor de bolnavi care i s-au adresat cu încredere, cunoscându-i calitățile excepționale de medic şi de om. S-a născut la Oradea, la 29 aprilie 1917. În 1941, a început să practice medicina la Budapesta, dar activitatea lui a fost întreruptă de legile rasiale instituite în Ungaria, fiind trimis în detaşamente de muncă obligatorie în Ucraina, Belarus, Polonia şi Slovacia. A supraviețuit şi, revenit la Oradea, s-a confruntat cu tragedia pierderii întregii familii, deportate la Auschwitz. A rămas totuşi în oraşul său natal unde, timp de 60 de ani, a desfăşurat o activitate remarcabilă, rămânând în memoria concetățenilor săi ca exemplu de conştiinciozitate şi dăruire. A lucrat la Spitalul Județean, a fost medic consultant la secția de hepatită, medic primar la Spitalul de Boli Infecțioase, apoi medic primar, şef de secție la secția de neuroinfecții, unde a rămas până la pensionare (la vârsta de 73 de ani), fiind reținut în continuare până în 1996. A lucrat apoi ca voluntar până la vârsta de 83 de ani. Pentru meritele sale cu totul ieşite din comun, în 2003 i s-a acordat titlul de „Cetățean de Onoare“ al oraşului.

Văduva lui, *Tereza Moze*s, muzeografă şi cercetătoare în domeniul etnografiei, supraviețuitoare a Holocaustului, este, de asemenea, o personalitate de excepție, fiind şi autoarea unor cărți de memorii despre anii petrecuți în lagărele morții. Dr. Carol Mozes a murit la Tel Aviv, fiind în vizită la fiul său, de asemenea un cunoscut medic. Vestea morții lui i-a îndurerat pe miile de orădeni care l-au cinstit şi l-au iubit. Dumnezeu să-l odihnească! **(E.G.)**

✡ DECESE ✡ COMEMORĂRI ✡

În luna noiembrie 2005, au fost înhumați în cimitirele C.E.B.: BĂLEANU MIRCEA (80 de ani), str. Barajul Sadului nr. 7; ALBU RODICA MONICA (80), str. Ceaikovski nr. 8; PASCA PETRU (94), str. Drumul Taberei nr. 62B; AVRAM BERLĂ (84), str. Emil Racoviță nr. 22; UHLYARIK LENA (53), B-dul N. Titulescu nr. 163; PERL IRMA (87), B-dul Basarabiei nr. 92; JIANU JEAN (85), Cal. Victoriei nr. 142-148; CÂMPEANU IULIANA (80), B-dul Magheru nr. 32-36; LUTENBERG GHISELA (88), Cămin „Amalia şi dr. Moses Rosen“.

Copleşit de durere, fiul Daniel anunță dispariția, pe 9 Heşvan 5766 (11 noiembrie 2005), a celei mai dragi ființe, MAMA, ing. LYA BLUMENFELD, din Suceava. O viață întreagă nu mi-ar fi de ajuns să te pomenesc, iubită MAMĂ. „Main idişe mame“. Dumnezeu să te ocrotească în ceruri, alături de cei dragi, şi sufletul tău cel bun să îmi călăuzească paşii! Fie-ți amintirea binecuvântată.

Comunitatea Evreilor din Galați anunță, cu durere şi regret, pierderea celui ce a fost BARUTCIEFF SAMI, decedat la data de 16 noiembrie 2005. *„An de an venea la şil / Chinuit de durere şi nevoi / Să se roage Domnului. / Acum a plecat liniştit / Spre zări cunoscute / Doar de Dumnezeu. / Iar noi enoriaşii / Gălățeni / Să ne rugăm pentru el. / Nu te vom uita niciodată, / Prietene BARUTCIEFF SAMI“.* (Ing. Groper Harie)

Familia, zdrobită de durere, anunță încetarea din viață, la 28 noiembrie 2005 (26 Heşvan 5766), după o lungă şi grea suferință, a celei ce a fost VEXLER EVA, din Roman, în vârstă de 71 de ani - soție, mamă şi bunică cu însuşiri excepționale, iubită şi stimată de toți cei care au cunoscut-o. Chipul ei luminos va rămâne pentru totdeauna în memoria noastră.

Au trecut nouă ani de când soțul meu, IACOB HALLER, profesor de biologie, a plecat pe drumul fără întoarcere. A funcționat la liceul din Dorohoi şi la Liceul „Laurian“ din Botoşani, unde a fost un timp şi director. Concomitent, a depus şi muncă cultural-ştiințifică, fiind, timp de 24 de ani, rectorul Universității „Nicolae Iorga“ din Botoşani. „Gazeta de Botoşani“, din 18 septembrie 1996, a scris: „Moartea profesorului Iacob Haller reprezintă o pierdere pentru viața intelectuală a Botoşaniului“. Rog pe cei ce l-au cunoscut şi apreciat să-i acorde o clipă de aducere aminte. Mulțumesc. Maly Haller.

Păstrându-le vie amintirea, aduc un pios omagiu bunilor mei părinți JEANA şi dr. MILU POLAC (medic pediatru), suflete pline de dragoste. Neştearsă iubire. Recunoştință veşnică! Dr. Edith Polac.

Întreaga familie amintește tuturor că au trecut patru ani de la trecerea în neființă a dragului nostru ing. NIUMA GOLDEMBERG ŞERBAN.

„A mai trecut un an / Şi încă unul / Şi va urma aşa mereu / În veşnicie / Aduceri aminte, regrete / Şi durere / Pentru pierderea părinților mei / SIMCHA şi ȚIVIA GROPER, / Decedați la 14 noiembrie 1984, / Respectiv, 17 octombrie 1986. / Vă caut în tot ce mă înconjoară / În amintirile frumoase / Ce îmi inundă sufletul / Dragostea şi sfaturile date. / Şi simt mângâierea vântului / Ce bate de departe / Sunteți amândoi în tot / Şi veți rămâne pentru mine / Până dincolo de veac / Cântecul amintirii şi simfonia / Dorului de a fi alături de voi. / Îngenunchez în fața vieții / Şi mă rog bunului Dumnezeu / Să vă dea liniştea, odihna / Şi lumina veşnică. / Odihniți-vă în pace până ce Dumnezeu / Vă va readuce acasă“. (Ing. Groper Harie).

O viață dăruită iubirii de carte

Mai de preț decât ziua naşterii, este ziua morții, sună un aforism talmudic, fiindcă atunci tragem linia şi facem bilanțul, de aceea *larțait*-ul - comemorarea zilei de final a unei traiectorii umane - este un moment de meditație, în care analizăm ceea ce omul trecut în Lumea-De-Dincolo a lăsat în noi. S-a scurs un an de când locul **EVELINEI FONEA** z.l. a rămas gol, nu doar în redacția noastră, dar şi în viața culturală evreiască, comenta scriitorul *Dorel Dorian*, redactorul şef al „Realității Evreieşti“, vorbind despre documentarista de vocație, autoare a câtorva zeci de anuare de consemnări privind cele mai importante evenimente culturale româneşti, realizate ca biblioteconomist la Biblioteca Centrală de Stat. Evelin Fonea a fost o intelectuală dintr-o specie pe cale de dispariție, cu mare respect pentru aprofundarea fiecărui subiect, care trudea pentru un articol cât pentru un studiu. A fost un om educat în spiritul râvnei de a cunoaşte, de mare sensibilitate şi simț al datoriei. Pe lângă mica ei familie, Evelin Fonea z.l. a mai avut o familie: a colectivului redacțional şi a obştii pe care a slujit-o. Recunoştința, prețuirea, afecțiunea noastră îi vor însoți, de-a pururi, amintirea! **(R.E.)**